

Høgskolen i Telemark

SLUTTEKSAMEN

3356 OPPLYSNINGSTIDEN

10.12.2012

Tid: 9-14

Målform: Bokmål

Sidetall: 5 (inkludert denne forsiden)

Merknader: Både oppg. 1 og oppg. 2 må besvares.
Pensumliste er vedlagt.
Slutteksamen teller 60% av endelig karakter.
Midteksamen teller 40%.

Eksamensresultatene blir offentliggjort på studentweb.

Fakultet for allmennvitenskaplige fag.

BOKMÅL

Nedenfor finner du to oppgaver. Begge skal besvares, slik at du til sammen besvarer to delspørsmål (ett fra oppg. 1 og ett fra oppg. 2).

Oppgave 1

Svar på ett av følgende tre spørsmål:

- (a) Drøft likheter og forskjeller mellom de moralfilosofiske prosjektene til minst tre av følgende forfattere: Francis Hutcheson, Adam Smith, Immanuel Kant, Jeremy Bentham.
- (b) Gjør rede for ulike sider av Voltaires forfatterskap.
- (c) Gjør rede for ulike sider av Adam Smiths forfatterskap

Oppgave 2

Svar på ett av følgende tre spørsmål:

- (a) Gjør rede for viktige linjer i debattene om religion gjennom 1700-tallet. Drøft til slutt kort i hvilken grad 1700-talls-debattene om religion fortsatt er aktuelle.
- (b) Gjør rede for viktige linjer i debattene innen politisk teori gjennom opplysningstiden. Drøft til slutt kort i hvilken grad 1700-talls-debattene om politikk fortsatt er aktuelle.
- (c) Gjør rede for diskusjonen av toleransebegrepet i opplysningstiden. Drøft hvorvidt der er noen sammenheng mellom fremveksten av toleranseidealet på den ene siden og den kunnskapsteoretiske skeptisismen til tenkere som René Descartes, Pierre Bayle og David Hume på den andre siden.

NYNORSK

Nedanfor finn du to oppgåver. Du skal svare på begge, slik at du til saman svarer på to delspørsmål (eitt frå oppg. 1 og eitt frå oppg. 2).

Oppgåve 1

Svar på eitt av følgjande tre spørsmål:

- (a) Drøft likskapar og skilnader mellom dei moralfilosofiske prosjekta til minst tre av følgjande forfatterar: Francis Hutcheson, Adam Smith, Immanuel Kant, Jeremy Bentham.
- (b) Gjer greie for ulike sider av Voltaires forfattarskap.
- (c) Gjer greie for ulike sider av Adam Smiths forfattarskap

Oppgåve 2

Svar på eitt av følgjande tre spørsmål:

- (a) Gjer greie for viktige liner i debattane om religion gjennom 1700-talet. Drøft til slutt kort i kva grad 1700-tals-debattane om religion fortsatt er aktuelle.
- (b) Gjer greie for viktige liner i debattane innan politisk teori gjennom opplysningstida. Drøft til slutt kort i kva grad 1700-tals-debattane om politikk fortsatt er aktuelle.
- (c) Gjer greie for diskusjonen av toleranseomgrepet i opplysningstida. Drøft om det er nokon samanheng mellom framvoksteren av toleranseidealet på den eine sida og den kunnskapsteoretiske skeptisismen til tenkjarar som René Descartes, Pierre Bayle og David Hume på den andre sida.

3356 OPPLYSNINGSTIDEN – HØSTSEMESTERET 2012

Forelesningsplan med pensumliste

Pensum

- Kieron O'Hara: *The Enlightenment*, Onworld Publications 2010 (hele boken er pensum)
- Isaac Kramnick (red.): *The Portable Enlightenment Reader*, Penguin Books 1996.
- Kompendium (med resterende pensumtekster). Tekstene som inngår i kompendiet er markert med grått.

UKE 42 (72 s.)

O'Hara, kap. 1 (22 s.)

Originaltekster (opplysning, toleranse):

- 01 Kant: «What is Enlightenment?» (5 s.) *** (s. 1)
- 02 Locke: «A Letter Concerning Toleration», i utdrag (9 s.) *** (s. 81)
- 03 Bayle: «On Superstition and Tolerance» (5 s.) *** (s. 75)
- 04 Voltaire: «Tolerance», fra *Philosophical Dictionary* (2 s.) *** (s. 129)
- 05 Voltaire: «On Toleration In Connection With the Death of Jean Calas» (29 s.)

UKE 43 (70 s.)

O'Hara, kap. 2, 3, 4 (24 s.)

Originaltekster (Encyclopedien, fremskrittstro)

- 06 D'Alembert: «The Human Mind Emerged from Barbarism» (10 s.) *** (s. 7.)
- 07 Diderot: «Encyclopédie», artikkel fra *L'Encyclopédie*, i utdrag (4 s.) *** (s. 17)
- 08 Dumarsais: «Philosophe», artikkel fra *L'Encyclopédie* (2 s.) *** (s. 21)
- 09 Rousseau: «A Critique of Progress» (6 s.) *** (s. 363)
- 10 Voltaire: «In Defence of Modernity» (9 s.) *** (s. 369)
- 11 Condorcet: *The Future Progress of the Human Mind* (15 s.) *** (s. 27)

UKE 44 (60 s.)

O'Hara, kap. 5 (17 s.)

Originaltekster (kunnskapsteori, pedagogisk filosofi)

- 12 Bacon: Utvalgte aforismer fra *New Organon* (10 s.)
- 13 Descartes: "I think, therefore I am..." (4 s.) *** (s. 181)
- 14 Locke: *An Essay Concerning Human Understanding*, i utdrag (3 s.) *** (s. 185)
- 15 Voltaire: «On Mr. Locke» (5 s.) *** (s. 190)
- 16 Hume: *A Treatise of Human Nature* □ Hume, i utdrag (7 s.) *** (s. 195)
- 17 Kant: *Preface to Critique of pure reason*, 2. utg., i utdrag (1 s.)
- 18 Locke: «Some Thoughts Concerning Education», i utdrag (7 s.) *** (s. 222)
- 19 Rousseau: *Émile*, i utdrag (6 s.) *** (s. 229)

UKE 45 (133 s.)

O'Hara, kap. 6 (49 s.)

Originaltekster (politisk teori)

- 20 Spinoza: *Tractatus-Theologico-Politicus*, kap 20 (4 s.)
- 21 Hobbes: *Leviathan*, i utdrag (7 s.)
- 22 Locke: *The Second Treatise of Civil Government*, i utdrag (10 s.) *** (s. 395)
- 23 Locke: *The Second Treatise of Civil Government*, om retten til revolusjon (10 s.)
- 24 Montesquieu: *The Spirit of the Laws*, i utdrag (11 s.) *** (s. 405)
- 25 Voltaire: *Political Essays* (8 s.) *** (s. 416)
- 26 Rousseau: *The Social Contract*, i utdrag (12 s.) *** (s. 430)
- 27 Paine: *Common Sense*, i utdrag (6 s.) □ *** □ (s. 442)
- 28 *The American Declaration of Independence* (3 s.) *** □ (s. 448)

- 29 *The Declaration of the Rights of Man and the Citizen* (3 s.) *** (466)
- 30 Smith: *The Wealth of Nations*, i utdrag (10 s.) *** (s. 505)

UKE 46 (72 s.)

Originaltekster (kjønn, rase, moral)

- 31 Rousseau: «Duties of Women», (12 s.) *** (s. 568)
- 32 de Gouges: «The Rights of Women» (9 s.) *** (s. 609)
- 33 Wollstonecraft: «Vindication of the Rights of Woman», i utdrag (11 s.) *** (s. 618)
- 34 Kant: «The Difference Between the Races» (3 s.) *** (s. 637)
- 35 Diderot: «Who are you, then, to make slaves...» (4 s.) *** (s. 640)
- 36 Paine: «African Slavery in America» (4 s.) *** (s. 645)
- 37 Hutcheson: «Concerning the Moral Sense» (5 s.) *** (s. 275)
- 38 Smith: «The Impartial Spectator» (7 s.) *** (s. 280)
- 39 Kant: «Fundamental Principles of the Metaphysics of Morals» (9 s.) *** (s. 297)
- 40 Bentham: «The Principle of Utility» (8 s.) *** (s. 306)

UKE 47 (162 s.)

O'Hara, kap. 7, 8 (35 s.)

Originaltekster (religionskritikk og gudsforsvar)

- 41 Leibniz: «Making the Case for God», i utdrag (5 s.)
- 42 Pope: «An Essay on Man», første epistel (10 s.)
- 43 Voltaire: «The Lisbon Earthquake: An Inquiry into the Maxim, 'Whatever is, is Right'» (11 s.)
- 44 Voltaire: *Candide* (50 s.)
- 45 Voltaire «Reflections on Religion», unntatt «Tolerance» og «On the Presbyterians», (15 s.) *** (s. 115)
- 46 Hume: «Of Miracles and the Origin of Religion» (6 s.) *** (s. 109)
- 47 Rousseau: «Profession of Faith of a Savoyard Vicar», i utdrag (6 s.) *** (s. 134)
- 48 la Mettrie: «Man a Machine» (7 s.) *** (s. 202)
- 49 d'Holbach: «No need of theology...only of reason...» (10 s.) *** (s. 140)
- 50 Paine: «The Age of Reason» (7 s.) *** (s. 174)

UKE 48 (177 s.)

O'Hara, kap. 9 og 10 (51 s.)

Originaltekster (det estetiske)

- 51 Swift: «The Battle of the Books» (med «The Quarrel between the Ancients and the Moderns: Introduction», fra www.enotes.com) (14 s.)
- 52 Winckelmann: «Reflections on the Imitation of the Painting and Sculpture of the Greeks», i utdrag (15 s.)
- 53 Reynolds: *Dicourse on Art*, i utdrag (8 s.) *** (s. 342)
- 54 Hume: «Of the Standard of Taste» (9 s.)
- 55 Smith: «On Custom and Fashion» (2 s.) *** (s. 337)
- 56 Montesquieu: «Persian Letters», i utdrag (15 s.)
- 57 Beaumarchais: *The Marriage of Figaro*, i utdrag (2 s.) *** (s. 23)
- 58 Mozart/da Ponte: *Figaros bryllup*, i utdrag (4 s.)
- 59 Goethe: *Werther* (57 s.)